

JESUS

En böneguide i juletid

© 2012 Liselotte J Andersson och dåvarande Gemensam framtid
Del ett i en serie häften från temagrupp Lärjungaskap
Texter ur Bibel 2000 © Svenska Bibelsällskapet
GRAFISK FORM & FOTO: Samuel Forsström, Gemensam Framtid
TRYCK: Ljungbergs Tryckeri

EQUMENIAKYRKAN
Box 14038
167 14 Bromma
08-580 031 00
equmeniakyrkan.se

JESUS

En böneguide i juletid

LISELOTTE J ANDERSSON

Ett nådens år

TEXTER:

Sakarja 9:9–10, Uppenbarelseboken 3:20–22,

Matteus 21:1–9, Psaltaren 24,

alternativ text Johannesevangeliet 18:36–37

ETT BARN KOMMER inte oanmält. Det gjorde inte heller Jesusbarnet i Betlehem. För Josef och Maria gällde samma förberedelsestid som för de flesta andra föräldrar, men värkarbetet hade pågått länge. Många profeter förutsade Jesu ankomst. Sist i raden var prästen Sakarias, Johannes döparens far. Fylld av helig ande talade han om barnet som skulle födas: ”Han skall komma ner till oss från höjden, en soluppgång för dem som är i mörkret och i dödens skugga och styra våra fötter in på fredens väg.” Ljuvliga ord, men den gamle Symeon talar annorlunda när han välsignar den nyfödde Jesus i templet i Jerusalem: ”Detta barn skall bli till fall eller upprättelse för många i Israel och till ett tecken som väcker strid.” Till barnets mor, Maria, säger Symeon: ”Ja, också genom din egen själ skall det gå ett svärd, för att mångas innersta tankar skall komma i dagen.” Fred eller strid vad är det som gäller? Med facit i hand vet vi att Hosianna-ropet snart övergick i ett helt annat rop.

Det handlar kanske till slut om hur villiga vi är att låta våra fötter styras, om det finns en beredskap att vända om och att välja en ny väg. De innersta tankarna skall komma i dagen. Det blir gärna så i Jesu närhet och allt vi tänker är inte så rumsrent. Tänkt om det ändå är poängen med ett Jesusmöte, att det innersta blir synligt? Någonstans frågar vi väl alla som Pilatus: Vad är sanning? Kanske behöver man inte gömma sig för sanningen när söndagens tema lyder: Ett nådens år.

Det är en sak att vara med i folkhopen och ropa: Hosianna. Något annat är det att möta Jesus på tu man hand, men det är vad han inbjuder till i episteltextern för första advent. I versen innan den texten tar sin början säger Jesus att han tillrättavisar alla dem han älskar. Det kan vara befriande att rensa ut gammal surdeg, som Bibeln uttrycker det och att sedan fira högtid med sanningens osyrade bröd. Det passar särskilt bra vid starten av ett nytt år, just denna dag inleds ju det nya kyrkoåret.

”Styra våra fötter, in på fredens väg.” Vi vill inte gärna bli styrda, men om den störste av alla kommer i ödmjukhet och ringhet och om han älskar? I inbjudan till den förtroliga måltiden med Jesus, finns ett litet och inte obetydligt tillägg: ”Om någon hör min röst och öppnar dörren skall jag gå in till honom och hålla måltid med honom och han med mig.” Det är en ömsesidig relation vi inbjuds till. Inför en sådan intimitet är det naturligt att känna båda längtan och bävan, men kärleken tar risker. Ungefär som i en dikt av Eeva Kilpi : ”Säg till om jag stör sade han då han klev in, då går jag med det samma. Du stör inte sade hon, du rubbar hela min existens. Välkommen.”

Andlig övning

Jesus inbjuder sig själv till måltid. Försök att hitta en stund denna vecka när du kan vara helt ostörd. Om du tänker dricka kaffe eller thé, sätt fram en extra kopp, fast du inte väntar någon gäst i vanlig bemärkelse. Om du tänker dig att Jesus sitter på bordets andra sida, eller i ditt soffhörn: Vad skulle du vilja prata om? Har du någon fantasi om vad han skulle vilja beröra i ditt liv? Finns det en hemlig bön hos dig som bara han får veta?

SAMTALA OM

Jesus är fredsfursten, samtidigt sägs han vara ett ”tecken som väcker strid”. Står Jesus enbart för glädje och frid i ditt liv, eller är

han också ett ”bekymmer”? Vilka känslor tycker du att namnet Jesus väcker hos dem som inte tydligt delar den kristna tron?

INSLAG I GUDSTJÄNSTEN

Självklart tänder vi det första ljuset i adventsstaken. Vi skulle kunna fundera lite extra på vem vi ger uppdraget att tända detta ljus. Det är sött med ett litet barn, men kan det finnas någon annan där denna handling får en djupare betydelse? Någon som särskilt väntar på fredsfursten eller någon som sällan besöker kyrkan, men gärna kommer just denna dag. I Johannesevangeliets första kapitel, vers 9 står det att Jesus, det sanna ljuset ”ger alla människor ljus.”

BÖN

Jesus, idag hurrar vi för dig. Hosianna Davids son!

Tack för att du kom och tack för att du kommer.

Låt detta nya kyrkoår få bli ett år av nåd,

Låt ditt ljus lysa i mörkret och hjälp oss våga tro
att ljuset vinner.

Guds rike är nära

TEXTER:

Jesaja 35:1–10, Jakobs brev 5:7–11,

Matteus 13:31–34, Psaltaren 85:9–14

”LÅT OSS FÅ känna ditt rikes underbara doft, här och nu...” Jag lyssnade till en lovsång med den texten när jag predikade vid ett besök i vårt östra grannland. Innerligheten hos tonåringarna som ledde lovsången gjorde att melodislingan och orden fanns kvar under den långa resan hem. Det var nästan så att jag fick lust att fråga expediten i flygplatsens tax-freebutik: ”Har ni en doft som heter Guds rike?” Ingredienserna i denna doft framträder tydligt i texterna för den andra söndagen i advent. Det handlar om medkänsla, barmhärtighet, godhet, trofasthet, uthållighet och mycket mer. Tänk om man kunde flygbomba vår värld med en sådan parfym. Så verkar dock sällan Guds rike. Det börjar i det lilla och oansenliga, men har en enastående växtkraft!

Äkta parfym skall inte heller överdoseras. Hemligheten är några droppar, så att doften bara kan anas och ändå göra skillnad. Jag tänker ibland på en äldre man som jag mötte i ett sammanhang för många år sedan. Han hade en speciell utstrålning av ljus och värme. Att vara i hans närhet, kändes som att vara i Jesu närhet. På min fråga kom mannen att berätta om sitt liv. Jag häpnade, det var inte precis någon solskenshistoria och jag var tvungen att fråga hur han hade klarat sig undan att låta bitterhet och mörker ta över. Den gamle mannen svarade med citat ur Höga Visan: ”Min vän är för mig ett myrragömma i min barm.” Orden syftar på seden hos orientaliska kvinnor (och även västerländska) att gömma lite parfym nära hjärtat, vid barmen. Alla som kommer nära känner väldoften, men ingen vet riktigt källan. Man

kan där emot bli nyfiken. Så är det vara att leva ”det fördolda livet med Kristus”. Omgivningen känner inte till var motståndskraften mot det onda hämtas och kraften till att tänka och göra gott. Man kan dock bli nyfiken och ställa frågor, som jag gjorde till mannen jag berättade om. Vädofthen som Kristus ger är en gåva, men Guds rikes utbredande sker inte oss förutan. Liknelserna i dagens evangelietext handlar dels om fröet som växer av sig själv när det läggs i jorden, men också om kvinnan som med hårt arbete ser till att surdegen genomsyrar brödet och får det att jäsa.

Vad är Guds rike? Vi skulle kunna säga med Paulus: Det är mer kraft än ord och vi skulle kunna instämma i Romarbrevets förklaring att Guds rike är fred, rättfärdighet och glädje i den heliga anden. Det enklaste svaret är kanske att där Jesus är, där är Guds rike. En gång skall detta rike uppfylla allt. Det goda mysteriet är samtidigt att detta rike enligt Jesus själv, bor i den som vill höra honom till.

Om du tillhör en kristen gemenskap, finns det en särskild ”doft” där? Tror du att denna doft är inbjudande för den som kommer på tillfälligt besök?

Andlig övning

Vi är inne i den lilla fastan. Det känns kanske främmande i julmånaden, men nu är en god tid att fundera över vad vi skulle kunna avstå för någon annans skull. Vi städar mer än vanligt inför julen. Såpa är bra, precis som tvål och vatten för kroppen. Numera är det oändligt mycket mer vi använder för att fräscha upp oss själva och vårt hus. En hel del av detta får nog räknas till lyxkonsumtion, globalt sett. Kanske kan vi förenkla vår livsstil där och ändå vara rena och ha det trevligt där vi bor. De flesta av oss behöver nog inget nytt julpynt. Istället kan vi ge sparade slantar till utbredandet av Guds rikes vädofth, det som kan ge rättvisa och fred åt fler. En god väg är att vara med och bidra till

Gemensam Framtids stora insamling till vårt internationella arbete som pågår i advents och jultid. En sådan fasteaktion behöver inte utesluta att vi någon gång denna månad fyller huset med doft av pepparkakor och saffran. Varför inte bjuda någon som sällan blir bjuden?

SAMTAL

Vad menar vi med bönen vi ofta ber: Låt ditt rike komma. Vad är det med Guds rike som står i skarp kontrast med vår världs sätt att tänka och handla? Kom ihåg Jesu ord från första söndagen i advent : ”Mitt rike är inte av denna världen.”

INSLAG I GUDSTJÄNSTEN

Vi tänder det andra ljuset. Det kan också vara på sin plats med ett ”synaxarium” en helgonberättelse. Låt någon i gudstjänstledningen ”googla” på Lucia från Syrakusa som blev martyr för sin tro i början av 300-talet eller biskop Nikolaus av Myra, som vi mer känner under namnet Santa Claus. Han levde också på 300-talet och är alltså förebilden för vår jultomte. Santa Claus var en man av stor givmildhet som fick lida mycket för sin tro. Att lära känna denne biskop kan göra att vi tänker annorlunda om våra julklappsinköp och i dubbel bemärkelse ”handlar” annorlunda. Det är inte fel att på rätt nivå berätta om Nikolaus i barnrutan.

BÖN

Vår Fader, du som är i himlen.

Låt ditt namn bli helgat.

Låt ditt rike komma.

Låt din vilja ske, i himlen som den sker på jorden.

Ge oss idag det bröd som vi behöver

och förlåt oss våra skulder,

liksom vi har förlåtit, dem som står i skuld till oss.

Och utsätt oss inte för prövning utan rädda oss från det onda.

Ditt är riket, din är äran och makten i evighet. Amen.

Bana väg för Herren

TEXTER:

Malaki 4:4–6, 2 Petrus 1:19–21,

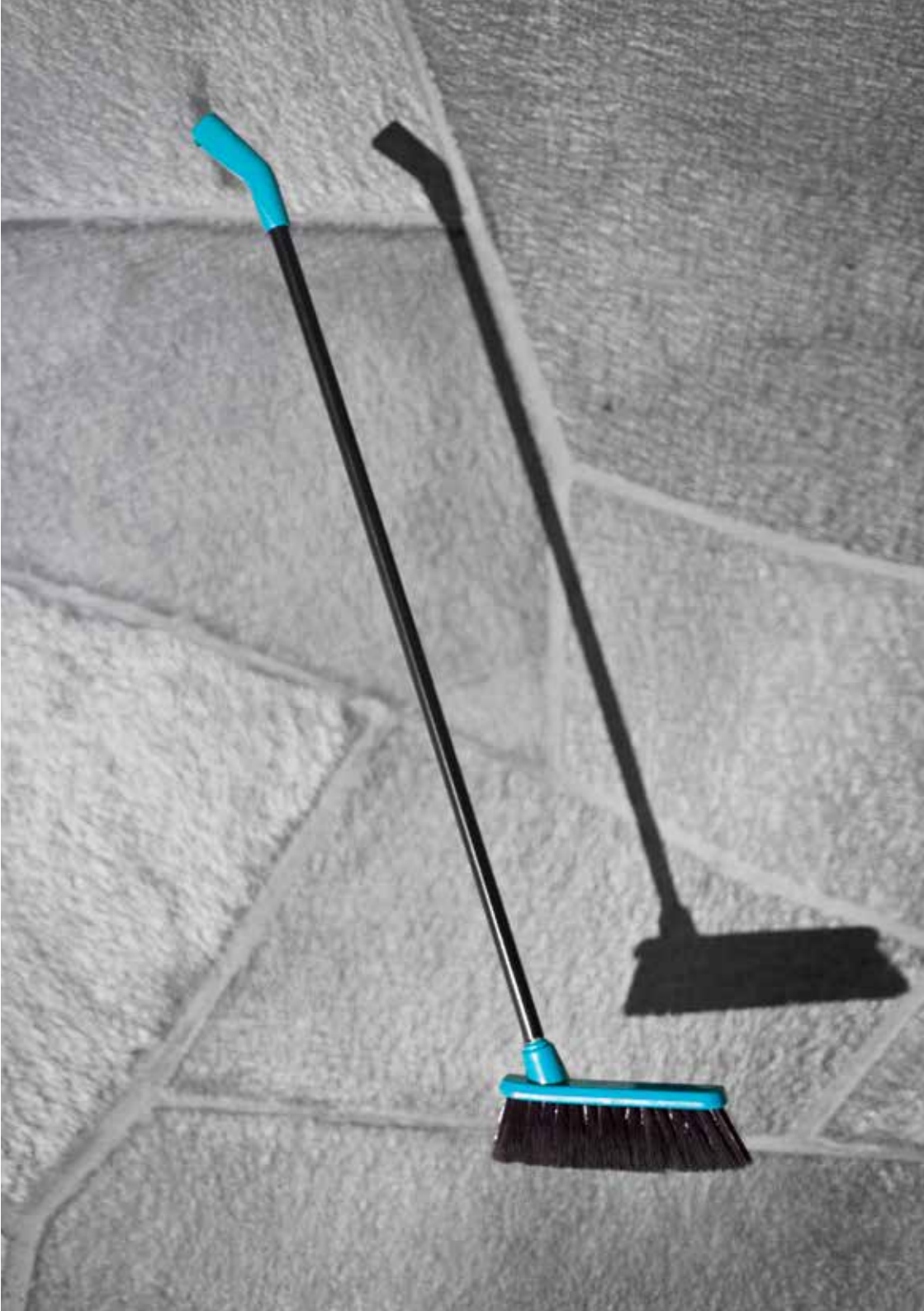
Matteus 11:12–19, Psaltaren 146:3–9

AV DENNA SÖNDAGS texter gjorde psaltarpsalmen djupast intryck på mig vid den första genomläsningen.

Allt som berättas om Herren. Han sägs: Befria de fångna, öppna blinda ögon, räta krökta ryggar, älska de trogna, ge främlingar skydd, stödja faderlösa och änkor och korsa de ondas planer. Tror jag detta? Ja, jag har sett något av det psalmisten beskriver, i mitt eget liv och i min närhet. Där emot kan jag inte säga att jag med egna ögon sett så många påtagliga mirakel. Strängt verifierbara helbräddagörelseunder tycks sällsynta i vår del av världen. Det är något jag grubblat en hel del över, men jag kan inte säga att jag har några svar. Duger jag då som vittne eller vägröjare för Jesus?

I Matteusevangeliets elfte kapitel berättas om hur Johannes Döparen, den store vägröjaren, sitter i fängelse för sitt vittnesbörds skull. Tvivel drabbar honom och han sänder bud till Jesus: "Är du den som skall komma, eller skall vi vänta på någon annan?" Svaret Jesus ger är tydligt: "Blinda ser och lama går, spetälska blir rena och döva hör, döda står upp och fattiga får ett glädjebud." Berättelsen om det som skedde utifrån Jesu verksamhet skulle hjälpa Johannes från tvivel till tro.

Om Johannes döparen står det att han inte själv gjorde några under, men han förde många till tro och orsaken var att: "Allt han sagt om Jesus var sant." Det är kanske grundförutsättningen för den som vill bana väg och berätta om Jesus även idag, men det är ett högt anspråk. Hur vet jag att jag talar sant om Jesus?

Tron handlar ju inte bara om dogmatiska grundsatser, men om aningar, känslor och erfarenheter som inte är verifierbara med vetenskapliga mått. Det är kanske inte heller vad som i första hand begärs, men att det jag säger om Jesus skall vara sant för mig och djupt rotat i min erfarenhet och tro. Då kan ord bli mer än ord.

Jesus säger något märkligt i denna söndags evangelietext: ”Vad skall jag jämföra detta släkte med? De liknar barn som sitter på torget och ropar åt andra barn: Vi spelade för er, ni ville inte dansa. Vi sjöng sorgesånger, men ni ville inte klaga.” Ett uttryck för likgiltighet, eller uppgivenhet. När den drabbar uppmanar episteltexten till att lita på profetordet, ett ljus i mörkret. Det psalm 146 berättar att vår Herre gör kan bli en del av vår längtan och bön: Herre, räta krökta ryggar och korsa de ondas planer! Vi kan själva bli en del av svaret om vi önskar att bana väg för Herren, till exempel när det gäller att ”ge främlingar skydd”. Alla får som bekant inte rum i härbärgat! ”Advent är mörker och kyla. Vi tänder ett ljus och ber: Förbarma dig Gud, över jorden, all nöd, all förtvivlan du ser.”

Andlig övning

En del av oss sjöng för länge sedan: ”Alla borde känna till vem Jesus är” men alla gör ju inte det. Det skulle kunna vara veckans övning att få berätta något lite om Honom som kommer i advent, för någon som inte vet så mycket. Att be om ett naturligt tillfälle till ett sådant samtal är inte ofarligt. Det är stor risk att bönen blir besvarad! Den helige Ande, som vill visa världen Jesus, är rik på fantasi. Vem du får samtala med, när var och hur, kan bli en stor överraskning.

SAMTAL

Fundera över vem och vad som banade väg för Jesus i din personliga väg till tro. Finns det hinder i människors sökande som idag är ofta förekommande? Kan dessa hinder röjas undan? Vad kan föda, vad kan döda en vaknande tro?

INSLAG I GUDSTJÄNSTEN

Vi tänder det tredje ljuset och vi minns Johannes döparen som ”inte var ljuset” men ”skulle vittna om ljuset”. Ett personligt vittnesbörd om vägen till tro passar för det mesta och inte minst denna söndag.

BÖN

Herre, vi vill så gärna röja väg för dig, in i andra människors liv. Om berg skall sjunka och djup stå upp, förstår vi att detta inte vilar i våra händer, utan i dina. Vi vill ändå vara med i arbete och bön. Öppna våra blinda ögon, hjälp oss att höra längtans rop och lägg dina ord i vår mun. Välsignad vare du som kommer.

Herrens moder

TEXTER:

Sefanja 3:14–17, Filipperbrevet 4:4–7,

Lukas 1:30–35, Psaltaren 145:8–13

I VISSA TIDNINGSINTERJUVER med kända och okända människor förekommer frågan: Vilken historisk person skulle du vilja träffa? Själv hade jag nog valt Maria, Jesu mor. Det Lukas berättar om hennes person och hennes reaktioner är sparsmakat. Jag skulle gärna vilja veta lite om Marias liv innan änglabesöket. Hur såg hennes framtidsdrömmar ut, i livet med Josef? Vad handlade Marias böner om? När väl kallelsen kom, hur mycket funderade hon: ”Varför just jag?”

Hos Maria finns en märklig blandning av förundran och självklarhet. Om Abraham är trons Fader, så är Maria trons Moder.

Jag har förresten fler frågor: Hur var det att rent fysiskt bära Gud som ett frö i sin egen kropp? Var helvetets makter ute efter Maria, eller kände hon mer påtagligt änglarnas skydd? Nog måste hon ha ställt frågan till sig själv och till Gud: Vad skall folk säga när min mage börjar växa och jag skall förklara att detta är ett verk av den heliga anden? Vad sade egentligen folk? Nog måste Maria ha känt blickar och ord mot sin rygg som inte lämnade henne oberörd. Det var kanske då hon rörde vid sin mage och provande viskade namnet hon hört av ängeln, namnet Jesus. Kanske kände hon då en hisnande glädje mitt i det som var ofattbart och svårt. Så har Jesus-namnet burit barn, kvinnor och män genom generationer, så kan det namnet bära oss.

Det finns en sång i Marias liv, en mäktig lovsång, ”Magnificat”. Det finns också ett svärd, Symeon talar om det när Jesus som helt liten bärs fram i templet. Sången och svärdet finns för alla

föräldrar. För var och en som tar kallelsen på allvar att bära Kristus in i den här världen, finns det också en sång och ett svärd genom själen. Det går nog inte att be om det ena och försöka att slippa det andra. Så är det med all kärlek. Det är ingen slump att Edward Munchs målning "Skriet" är den sista bilden i en svit som just bär namnet "Kärlek".

I en välkänd psalm sjunger vi om Jesus: "Född av kvinna är du och du blev som vi." Det innebär bland mycket annat att Jesus vet en del om vad det vill säga att relatera till en mor. Att vid en viss tidpunkt behöva markera självständighet, men att ändå älska intill slutet. Han som för oss blev sann människa måste veta en del om behovet av en mamma som är värd att älska. Alla har inte det. Maria kan bli mor till många.

Andlig övning

Maria får hjälp på vägen in i sitt stora uppdrag. Det handlar om Guds ord som redan finns i henne och som bryter fram i lovsången i Lukas 1:46-55. En annan hjälp är besöket hos Elisabeth, som snart skall bli mor åt Johannes Döparen och som ger Maria stöd. Stor hjälp innebär också löftet om Helig Ande, den Högstes kraft skall vila över Maria. Fundera över situationer när något varit dig övermäktigt, men du har fått hjälp att våga och genomföra det du inte trodde var möjligt. Hur påverkar det dig inför nya utmaningar?

SAMTALA OM

Vem är Maria? Har vi i vår del av kristenheten förminskat Maria, av rädsla att hon skall skymma Jesus? En god idé kan det vara att inbjuda någon från katolska kyrkan till ett samtal om Marias betydelse i den troendes liv.

INSLAG I GUDSTJÄNSTEN

När vi tänder det fjärde ljuset kan vi gärna i gudstjänsten ställa fram en Maria-ikon. En bild målad under bön, avsedd att föra oss djupare in i bönen land. Inför en bild av Maria och barnet kan vi ta fram alla de känslor, minnen och böner som barnet och modern väcker. Här kan vi också i tacksamhet begrunda vad det betyder för oss och alla människor att Gud blev människa.

BÖN

”Min själ prisar Herrens storhet,
Min ande jublar över Gud, min frälsare:
Han har vänt sin blick till sin ringa tjänarinna.
Från denna stund skall alla slakten
prisa mig salig:
Stora ting låter den mäktige ske med mig,
hans namn är heligt, och hans förbarmande
med dem som fruktar honom
varar från släkte till släkte.
Han gör mäktigs verk med sin arm,
han skingrar dem som har övermodiga planer.
Han störtar härskare från deras troner och han upphöjer de ringa.
Hungriga mättar han med sina gåvor
och rika skickar han tomhänta bort.”
(ur Marias lovsång)

JULDAGEN

Jesu födelse

TEXTER:

Lukas 2:1–20

VID DEN TIDEN utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivas. Det var den första skattskrivningen och den hölls när Qurinius var ståthållare i Syrien. Alla gick då för att skattskriva sig, var och en till sin stad. Och Josef, som genom sin härkomst hörde till Davids hus, begav sig från Nasaret i Gallileen upp till Judeen, till Davids stad Betlehem, för att skattskriva sig, tillsammans med Maria, sin trolovade, som väntade sitt barn.

Medan de befann sig där var tiden inne för henne att föda, och hon födde sin son, den förstfödde. Hon lindade honom och lade honom i en krubba, eftersom det inte fanns rum för dem inne i härbärget.

I samma trakt låg några herdar ute och vaktade sin hjord om natten. Då stod Herrens ängel framför dem och Herrens härlighet lyste omkring dem, och de greps av stor förfäran. Men ängeln sade till dem: ”Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. Idag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias Herren. Och detta är tecknet för er: ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba. Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk här som prisade Gud: ”Ära i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han har utvalt.”

När änglarna hade farit ifrån dem upp till himlen sade herdarna till varandra: ”Låt oss gå in till Betlehem och se det som har hänt och som Herren har låtit oss veta.” De skyndade iväg och fann Maria och Josef och det nyfödda barnet som låg i krubban.

När de hade sett detta berättade de vad som hade sagts till dem om detta barn. Alla som hörde det häpnade över vad herdarna sade. Maria tog allt detta till sitt hjärta och begrundade det. Och herdarna vände tillbaka och prisade och lovade Gud för vad de hade fått höra och se: allt var så som de hade sagts dem.”

Världens bästa ”story”

Julevangeliet är tjugo versar långt, somliga kan det utantill. Det hem där jag växte upp var inte alls fientligt inställt till den kristna tron, men Bibeln hörde inte till vardagsinventarierna. På julafton plockades den ändå fram och det som kallats ”The greatest story ever told” lästes vid granen. Det skedde innan julklappsutdelningen, kanske ett försök att lägga tyngdpunkten där den skulle vara. Ungefär så såg det nog ut i de flesta svenska hem i min generation. Jag tror att det är mer sällsynt idag i familjer som inte är aktiva utövare av den kristna tron. Ganska mycket av berättelsen kommer ändå många till del genom den musik som spelas i varuhusen under hela julmånaden. ”Stilla natt, heliga natt. Allt är frid, stjärnan blid, lyser på barnet i stallets strå och de vakande fromma två. Kristus till jorden är kommen, oss är en frälsare född.”

När man sitter med Bibeln framför sig och läser berättelsen, kanske lite halvhögt, är det svårt att inte förundras, hur välbekanta orden än är. Herdarna grips visserligen av stor förfäran, men sedan tycks det så märkligt lätt för dem att tro. Vem skulle inte göra det, kan man invända, när det är tjockt av änglar i luften. Det tycks likväl inte vara självklart för alla. I en parallelltext kan man läsa om österländska stjärntydare som rest långt, därför att de sett stjärnan som aviserar en nyfödd Judakonung gå upp på himlen. De besöker de skriftlärde i Jerusalem för att få hjälp att hitta barnet. Dessa kan det rätta svaret, de vet att födelseplatsen heter Betlehem. De skyndar dock inte iväg som herdarna utan

fortsätter slött att vända blad i sina böcker. All kunskap leder inte till liv. En annan effektiv blockad mot undret är begäret efter makt. Kung Herodes utestänger sig själv från ljuset och sången i Betlehem. Han skulle antagligen inte förstå orden: ”En frälsare har fötts åt er.”

När allt kommer till allt kanske ingen fullt ut förstår det som händer i Betlehem. Vägen till stallet är ändå öppen för den som hungrigt lyssnar till ängelns ord: Var inte rädd. Det finns plats vid krubban för den som insett att det behövs en räddning för mitt eget liv och den här gamla världen, större än vad en människa kan åstadkomma.

Vad är det som händer i julnatten? Gud blir människa, ett barn, så att människan kan bli Guds barn. Vad skall vi göra med denna ”story”? Maria visar väg. Hon tar allt till sitt hjärta och hon begrundar. Det betyder att både tanke och känsla är med. Vägen in mot undret kan vara att ändra ett pronomen. Ängeln förkunnade: ”En frälsare har fötts åt er. Han är Messias, Herren.” Något händer i oss när vi viskar: ”En frälsare är född åt mig.”

Vad skall vi göra med barnet? ”Du kan hålla ömt, eller tappa honom i stallgolvet, det hårda, kalla stallgolvet.” Glöm det aldrig: Han har överlämnat sig åt dig.

BÖN

”O kom låt oss tillbedja, o kom låt oss tillbedja,
o kom låt oss tillbedja vår Herre Krist.”

Välkommen, Herre Jesus!

ADVENTSTIDEN ÄR KYRKOÅRETS ”lilla fasta”.
Det kan kännas obekvämt den tid på året
när konsumtion och överflöd firar triumfer.
Men utan fasta ingen fest. För att uppleva
mer av djupet i julens mysterium behöver
vi städa upp och bereda plats. Den här lilla
böneguiden är ett redskap för det.

Eumeniakyrkan